

Pohled do dějin mučení

KRIMINALISTICKÉ MUZEUM V ŘÍMĚ

Expozice kriminalistického muzea v Římě otevírají pohled do dějin zločinu, mučení a věznění. Návštěvníci se zde mohou seznámit, naštěstí jen teoreticky, s mimořádnými exponáty. „Zatímco zhruba před deseti lety, kdy bylo muzeum po dlouhé rekonstrukci opět otevřeno, chodili studovat zdejší sbírky především odborní zájemci, teď tvoří většinu návštěvníků zejména žáci středních a vysokých škol,“ uvedla vědecká kurátorka muzea Assunta Borzacchiellová.

Od starověku po gilotinu

Expozice sleduje časovou chronologii. K nejstarším a také z hlediska návštěvníků nejpřitažlivějším exponátům patří takzvaný ohnivý býk sestrojený v 6. století před naším letopočtem z příkazu sicilského tyрана Falarida. Systém tohoto mučicího nástroje byl jednoduchý: nahý odsouzenec byl posazen na rozpálenou kovovou příšeru.

Na stejném patře je vystavena středověká židle se sedákem vytvářeným do podoby ostrého břitů. Pomůcka sloužila v častých procesech s čarodějnicemi. „Muzeum se nachází v prostorách někdejšího vězení, v tom spočívá jeho výjimečnost. Jde o jedno z mála muzeí na světě, která jsou zaměřena jak na dějiny útrpného práva, tak na antropologii zločinu i na nápravná zařízení,“ řekla doktorka Borzacchiellová.

Jedním ze způsobů mučení bylo vplétání do dřevěného kola

K nezachovalejším exponátům druhého patra patří „gilotina papežského státu“, o jejímž zavedení rozhodl začátkem 19. století císař Napoleon. Zařízení bylo navzdory odporu nejvyšších vatikánských míst vůči francouzskému dobyvateli používáno poměrně často a dlouho. Neslavné dějiny tohoto krvavého zařízení skončily 9. července 1870, kdy byl takto sťat poslední nešťastník. Návštěvníci se také dozvědí, že toto popravčí zařízení nevymysleli koncem 18. století Francouzi, ale bylo už celá staletí

předtím, byť v primitivnější podobě, používáno v oblasti jihoi-talské Neapole. Francouzská revoluce tento nástroj pouze zpopularizovala a především dosáhla sjednocení podoby trestu smrti. Do té doby byla poprava stětím pouze výsadou šlechty a prostí zločinci byli popravováni čtvrcením, narážením na kůl či oběšením.

Popravčím mečem a dalším mučicími nástroji používaným ve středověku v Itálii jsou zaslavena celá dvě patra, kde pochmurnou dobovou atmosféru dokreslují lidské kostry umístěné v železných klecích.

Pušky i zakázaná četba

Třetí patro se zaměřuje na moderní dobu a na současnost. Kuriozity najdete třeba v oddělení zasvěcenému boji proti „ohrožování morálky“. Zde jsou vystaveny francouzské publikace jako Nikdy dva bez třetího, Rozkoše venkova či Rajský koktejl Paříže zabavené během tažení proti amorálnímu chování. Dnes vyvolávají úsměv, ve své době ale jejich čtenářům hrozil trest.

Sousední exponáty dokládají vynalézavost a řemeslnou zdatnost vězňů. Třeba jaké nože si dokázali za mřížemi vyrobit a jak je uměli ukrýt před bedlivými dozorci, například do krucifixu, do dřevěné lžice či do hřebenu.

V muzeu nechybí ani ukázky padělatelské živnosti či zbraně, které byly zabaveny při různých protizákonných a protistátních aktivitách. Například revolver značky Harrington and Richardson, kterým 29. července 1900 zavraždil anarchista Gaetano Bresci v Monze krále Umberta I.

K raritám patří puška *springarda* s hlavní dlouhou 3,5 m a ráží 6 cm. Zbraň zabavili četníci pytlákům na severu Itálie v roce 1958. Jeden výstřel z takové pušky zabil najednou desítky kachen. Není vyloučeno, že obdobné zbraně používají severotalští pytláci ještě dnes. ■

(čtk/afp)

Informace

Museo Criminologico,

Via del Gonfalone, Řím
tel. +39 06 68300234,
www.museocriminologico.it

Otevřeno je od úterý do soboty od 9 do 13 hodin, v úterý a ve čtvrtek ještě od 14.30 do 18.30 hodin. V pondělí a v neděli je zavřeno. Vstupenka vyjde na 2 eura, za katalog zaplatíte 10 eur.

Z vynalézavosti mučitelů dodnes mrazí

